

Rekommendation (nr 91) angående kollektivavtal.

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens, vilken av styrelsen för Internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 6 juni 1951 till sitt trettiofjärde sammanträde,

och beslutat antaga vissa förslag angående kollektivavtal, vilken fråga inbegripes under den femte punkten på sammanträdet dagordning,

samt beslutat, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation, vars bestämmelser äro avsedda att genomföras av de berörda parterna eller av de offentliga myndigheterna, i enlighet med vad som må befinnas lämpligt med hänsyn till de nationella förhållandena,

antager denna den tjugonionde dagen i juni månad år nittonhundrafemtioett följande rekommendation, som skall benämnas »rekommendation angående kollektivavtal, 1951» (Collective Agreements Recommendation, 1951).

I. Anordningar för förhandlingar om kollektivavtal.

1. 1) Anordningar, lämpade efter de i varje enskilt land rådande förhållandena, böra träffas, antingen på överenskommelsens väg eller genom lagstiftning, i enlighet med vad som må befinnas lämpligt med hänsyn till landets förhållanden, för förande av förhandlingar om samt avslutande, revision eller förlängning av kollektivavtal eller för att vara parterna till hjälp vid förhandlingar om samt avslutande, revision eller förlängning av kollektivavtal.

2) Dylika anordningars organisatoriska uppbyggnad, deras arbetssätt och uppgifter böra bestämmas genom överenskommelser mellan parterna eller genom den nationella lagstiftningen, i enlighet med vad som må befinnas lämpligt med hänsyn till landets förhållanden.

II. Definition av begreppet kollektivavtal.

2. 1) I denna rekommendation avses med uttrycket »kollektivavtal» varje skriftligen upprättat avtal rörande arbetsförhållanden och anställningsvillkor, vilket slutits mellan en arbetsgivare, en grupp av arbetsgivare eller en eller flera arbetsgivarorganisationer, å ena, samt en eller flera representativa arbetarorganisationer, eller, om sådana organisationer icke finnas, av arbetarnas i enlighet med den nationella lagstiftningen vederbörligen valda och befullmäktigade representanter, å andra sidan.

2) Vad i denna definition förekommer bör i intet avseende tolkas såsom innebärande erkännande av någon arbetarsammanslutning, som bildats eller finansieras av arbetsgivare eller deras representanter eller stå under dessas bestämmande inflytande.

III. Kollektivavtals verkningar.

3. 1) Kollektivavtal bör vara bindande för undertecknarna därav ävensom för dem, å vilkas vägnar avtalet är slutet. Arbetsgivare och arbetare, som äro bundna av ett kollektivavtal, böra icke kunna i anställningsavtal intaga bestämmelser, som äro stridande mot vad i kollektivavtalet föreskrives.

2) Bestämmelser i sådana anställningsavtal som strida mot ett kollektivavtal böra anses ogiltiga och automatiskt ersatta av motsvarande bestämmelser i kollektivavtalet.

3) Bestämmelser i anställningsavtal, vilka äro för arbetarna mera förmånliga än de i ett kollektivavtal upptagna, böra icke anses strida mot kollektivavtalet.

4) Om ett effektivt iakttagande av bestämmelserna i kollektivavtal är säkerställt av parterna, bör vad i föregående stycken stadgats icke anses påkalla lagstiftningsåtgärder.

4. Bestämmelserna i ett kollektivavtal böra äga tillämpning å alla arbetare, som tillhöra därav berörda kategorier och äro anställda i de av avtalet omfattade företagen, såvida icke annat uttryckligen stadgas i avtalet.

IV. Utvidgning av kollektivavtals tillämpningsområde.

5. 1) Där med beaktande av hävdvunnet bruk i fråga om kollektivavtal så finnes lämpligt böra åtgärder, vilka skola bestämmas genom den nationella lagstiftningen och anpassas efter förhållandena i varje land, vidtagas för att utvidga tillämpningen av samtliga eller vissa bestämmelser i ett kollektivavtal till att omfatta alla arbetsgivare och arbetare inom avtalets industriella och geografiska tillämpningsområde.

2) Den nationella lagstiftningen må göra utvidgningen av ett kollektivavtals tillämpningsområde beroende av, bland andra, följande villkor;

a) att kollektivavtalet redan omfattar berörda arbetsgivare och arbetare till ett antal, som enligt vederbörande myndighets uppfattning är tillräckligt representativt;

b) att framställning om utvidgning av avtalets tillämpningsområde i regel skall göras av en eller flera arbetar- eller arbetsgivarorganisationer, vilka äro parter i avtalet;

c) att tillfälle bör beredas de arbetsgivare och arbetare, på vilka avtalet efter utvidgning skulle komma att bli tillämpligt, att före en dylik utvidgning avgiva yttrande.

V. Tolkning av kollektivavtal.

6. Tvister rörande tolkning av kollektivavtal böra avgöras genom ett lämpligt förfarande, som fastställts antingen genom överenskommelse mellan parterna eller genom lagstiftning, i enlighet med vad som må finnas lämpligt med hänsyn till landets förhållanden.

VI. Övervakning av kollektivavtals tillämpning.

7. Övervakningen av kollektivavtals tillämpning bör säkerställas av de arbetsgivar- och arbetarorganisationer, som äro parter i avtalen, eller av organ, som för detta ändamål redan finnas i vederbörande land eller som upprättas i sådant syfte.

VII. Diverse bestämmelser.

8. Den nationella lagstiftningen må, bland annat, kunna innehålla bestämmelser rörande

a) skyldighet för arbetsgivare, som äro bundna av kollektivavtal, att vidtaga lämpliga åtgärder för att bringa till vederbörande arbetares kännedom texterna till de kollektivavtal, vilka äro tillämpliga å deras företag;

- b) registrering eller deposition av kollektivavtal samt alla däri sedermera vidtagna ändringar;
- c) en minimiperiod, under vilken kollektivavtal, såvida icke annorlunda stadgas i avtalet, skola anses vara bindande, såframt icke avtalet tidigare ändras eller upphäves av parterna.

Bilaga F.

Rekommendation (nr 92) angående frivillig förlikning och skiljedom.

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

vilken av styrelsen för Internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 6 juni 1951 till sitt trettiofjärde sammanträde

och beslutat antaga vissa förslag angående frivillig förlikning och skiljedom, vilken fråga innefattas i den femte punkten på sammanträdet dagordning,

samt beslutat, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation, vars bestämmelser äro avsedda att genomföras av de berörda parterna eller av de offentliga myndigheterna, i enlighet med vad som må finnas lämpligt med hänsyn till de nationella förhållandena,

antager denna den tjugonionde dagen i juni månad år nittonhundrafemtioett följande rekommendation, som skall benämnas »rekommendation angående frivillig förlikning och skiljedom, 1951» (Voluntary Conciliation and Arbitration Recommendation, 1951).

I. Frivillig förlikning.

1. Anordningar för frivillig förlikning, lämpade efter förhållandena i vederbörande land, böra ställas till förfogande för att bidra till förebyggande och biläggande av tvister mellan arbetsgivare och arbetare rörande arbetsförhållanden.

2. I de fall, då i de frivilliga förlikningsanordningarna representation beredes parterna, böra arbetsgivare och arbetare vara företrädde i lika antal.

3. 1) Förlikningsförfarandet bör vara avgiftsfritt och inriktat på att nå snabba avgöranden; sådana tidsfrister för förhandlingarna, som må föreskrivas i den nationella lagstiftningen, böra fastställas på förhand och göras så korta som möjligt.

2) Åtgärder böra vidtagas för att möjliggöra, att förhandlingsförfarandet kan inledas antingen på initiativ av endera av parterna i tvisten eller ex officio av vederbörande förlikningsorgan.

4. Om en tvist hänskjutits till förlikningsförfarande med samtycke av alla berörda parter, böra dessa anmodas att avhålla sig från att vidtaga arbetsinställelse under den tid förfarandet pågår.

5. Alla överenskommelser, som parterna må träffa under förlikningsförfarandet eller såsom ett resultat därav, böra upprättas skriftligen och anses såsom likvärdiga med kollektivavtal, ingångna på vanligt sätt.